

kan de zaak zich het best ten voordeele van de verzekeringsinstelling regelen, als zij controleerende artsen aanstelt *overal waar dit mogelijk is*, en de behandelende arts haar ter hulp komt overal, waar de aanstelling van een controleerend arts haar *niet* mogelijk is.

Zonder contrôle van buitenaf gaat het intusschen ook bij de „Tuinbouw-Onderlinge” niet. Daaromtrent wordt het volgende gezegd:

„Herhaaldelijk wordt door behandelende geneesheeren gevraagd een ongeval-patiënt door een onzer controleerende geneeskundigen te doen onderzoeken en wanneer de contrôle-onderzoeken van ons uitgaan, wordt daarbij als regel steeds de volle medewerking van den behandelenden geneesheer verkregen.

Voor een betrekkelijk kleine organisatie is het natuurlijk ondoenlijk een aantal controleerende geneesheeren in haar dienst te nemen, die zich uitsluitend aan deze taak wijden. Dit zou te kostbaar zijn en ook is het aantal contrôle-onderzoeken, dat ingesteld moet worden, daarvoor niet groot genoeg. Evenmin zou het practisch zijn een enkel contrôleerend geneeskundige aan te stellen, omdat het voor dezen niet mogelijk zou zijn om de heinde en ver in het land wonende patiënten te gaan opzoeken. Wanneer een contrôle-onderzoek wordt noodig geacht, wordt daarom de medewerking ingeroepen van een geneesheer in de omgeving.”

PINKHOF.

INGEZONDEN.

EEN VOGELMIJTPLAAG.

Onlangs werd mij medegedeeld, dat een der verpleegsters op haar kamertje vrij plotseling talrijke „beestjes” had ontdekt, die ook in haar bed- en lijfgoederen in grooten getale huisden. Eenige exemplaren werden mij getoond; het diertje was mij evenwel onbekend. Voorlichting werd gevraagd bij het steeds hulpvaardige Centraal Laboratorium voor de Volksgezondheid te Utrecht, vanwaar mededeeling inkwam, dat de gezonden diertjes acarina (mijten) waren. Welke mijten werd niet vermeld, en op de vraag, waarvan die mijten leefden, kon men mij geen antwoord geven. De oorsprong dier lastige diertjes, die na eenige dagen ook op andere verpleegsters-kamertjes werden opgemerkt, bleef duister.

Hoewel nimmer een dezer mijten erop was betrapt een mensch te steken, gaven zij toch, misschien geheel langs psychischen weg, aanleiding tot veel jeuk; bij één verpleegster zelfs tot een duidelijke urticaria met veel krabeffecten.

Aanvankelijk werd gedacht aan invoer met een kistje, waarin o. a. eetwaar als versnapering was geweest en welk kistje na lediging niet dadelijk was opgeruimd. Er zaten in dat kistje nog enkele resten van eetwaar, er hadden ook vleeschwaren in gezeten; maar in het kistje werd geen enkele mijt gevonden.

Ook werd mogelijk geacht, dat de verpleegster in het gras zittend deze dieren kon hebben opgelopen en meegebracht.

Ten slotte werd een derde mogelijkheid gevreesd. Er waren onlangs in het gesticht met het serum van POELS ratten en muizen uitgeroeid. Hoewel juist in dit gestichtsgedeelte geen muizen of ratten waren gezien, zou het toch mogelijk zijn, dat ergens in de buurt doode ratten of muizen zouden liggen en de mijten op die lijken zouden parasiteeren. Ontsmetten van de kamertjes met warm zeepsop, lysol en carboloplossingen hadden geen afdoenden uitslag geleverd. Na korten tijd kwamen de ongewenschte gasten telkens terug. Ook uitrooken met formaline hielp slechts zeer tijdelijk.

Maar nu bleek, dat na reiniging van een kamertje de eerste nieuwe exemplaren in de vensterbank werden opgemerkt. Dit gaf aanleiding aan de buitenzijde van het gebouw te gaan zoeken en nu bleek bij zeer nauwkeurige inspectie, dat het op de muren van dit gestichtsgedeelte wemelde van deze zeer kleine insecten. Van hier tot de slotsom, dat deze mijten als parasieten op vogels leven, was slechts een korte sprong. Uitroeien van alle vogelnesten in de buurt en afsputten van het geheele

gebouw met de stoombrandspuit gaf oogenblikkelijk sterke vermindering van de mijtenplaag, die nu, de oorsprong bekend zijnde, spoedig overwonnen zal zijn.

In de vogelnesten, die opgeruimd werden, krioelde het van deze mijtensoort. De langdurige droogte kan hebben bevorderd, dat deze mijten zich over zoo'n grooten afstand hebben verspreid; toch is het opmerkelijk, dat dit bezwaar voorheen nimmer hier werd ondervonden, hoewel steeds vele vogels op de gestichtsdaken nestelden. Vermoedelijk is het heden een bijzonder vruchtbaar vogelmijtenjaar.

Rijkskrankzinnigengesticht te Grave, 6 Juni 1919.

J. A. VAN TROTSBURG.

ARTS-STAATSAMBTENAAR.

In een daartoe bijzonder belegde vergadering der afdeeling Zaanland van de Ned. Mij. t. b. d. Gen. is dit vraagstuk in den breede besproken. Er werd besloten, dat men zou trachten, door middel van de a.s. algemeene vergadering, aan het hoofdbestuur te verzoeken een commissie in te stellen om het vraagstuk nader te onderzoeken, aangezien men algemeen dit onderzoek gewenscht vond. De afgevaardigde der afdeeling Zaanland zal nu in de vergadering een voorstel in die richting doen, wel voorstel echter alleen nog behandeld kan worden, als tien afgevaardigden het steunen.

Nu is het dus zaak, dat ieder, die, evenals wij, een dergelijk nader onderzoek noodig acht, in zijn afdeeling dit ter sprake brengt, om hun afgevaardigde eventueel te kunnen opdragen het voorstel Zaanland te steunen. Van belang is, dunkt mij, nog, dat op het oogenblik aan de orde is, dat door zoo velen verlangd wordt, dat de gemeente of het rijk de wijkverpleging ter hand zal nemen — iets dat natuurlijk mijn volle belangstelling heeft, maar slechts een klein onderdeel uitmaakt van mijn algemeene plan. Is op deze wijze nu geen belangstelling in voldoende mate te verkrijgen, dan zou misschien een zelfstandige vereeniging aan het werk moeten gaan, zooals mij is voorgesteld; ik hoop echter, dat onze Maatschappij zelf de zaak ter hand wil nemen.

Wormerveer, 14 Juni 1919.

C. J. BRENKMAN.

Naschrift. De afd. „Zaanland” verzoekt bij deze den afgevaardigden der afdeelingen, die bovengenoemd voorstel steunen, dit vóór de vergadering aan den afgevaardigde van „Zaanland” mee te deelen.

Zaandijk,
14 Juni 1919.

De secretaris van „Zaanland”
C. E. VAN DER HORST.

DE DRAADPROEF VAN EINHORN.

De opmerkingen, die KOELENSMID in No. 23 van dit *Tijdschrift* gemaakt heeft, eischen een kort woord van repliek. Wie den onervarene alleen wil laten zeilen, dient hem een hoogst betrouwbaar kompas mede te geven; wie het vaarwater heel goed kent, komt allicht ook met een gebrekkig instrument tot zijn doel. Het lijkt mij een verkeerde wijze van doen, om, als KOELENSMID, deze waarheid om te draaien. Betrouwbaar is de katoendraad-proef nog allermintst. Dit leert mijn voortgezette ervaring. Dat leeren ook de waarnemingen van anderen, o.a. SCHALY, die de proef contrôleerden en tot gelijke negatieve uitkomst als ik geraakten. Dat leeren ten slotte ook de nieuwe cijfers van KOELENSMID zelf. In de vroegere mededeeling was sprake van 26 gevallen van klinisch vastgestelde zweer met 24 positief uitgevallen draadproeven. Nu zijn die 26 aangegroeid tot 61, waarvan er maar 44 positief uitvielen. Van de 137 op deze wijze onderzochte patiënten met maagklachten vinden wij er slechts 107 verantwoord. Om ons oordeel te vestigen, dienen wij ook te weten, hoe het den ontbrekenden 30 vergaan is. Van 43 maaglijders zonder zweer waren er 12, bij wie de draad zich minstens éénmaal roed kleurde. Dat KOELENSMID van de onbewezen stelling uitgaat, dat alleen een minstens tweemaal (achter